

L'ALT EMPORDÀ *joan ferrerós*

El Museu del Joguet, 30 anys | En Josep M. Joan i la Pilar, els artífexs, fa molt més de 30 d'anys que van encarregar aquesta passió per les joguines, en aquells moments una afició privada. Però les coses van anar rodant i ara fa tres dècades que van obrir les portes del vell hotel París de la Rambla figuerenca per mostrar a la concurrència el fruit d'aquell esforç. Des de llavors, la col·lecció no ha fet més que créixer, s'ha institucionalitzat la fundació que ha de vetllar-la i s'han fet les transformacions de millora i condicionament de la seu per acollir de forma adient les joguines, que avui són 14.882. La casa també compta amb 7.393 llibres especialitzats, 2.027 fotografies, una sextina que va escriure Joan Brossa i un himne: «Qualsevol nit pot sortir el sol», de Sisa. I ara amb una serenata: en relació amb els concerts del festival Acústica, Pascal Comelade, amic de Josep Maria Joan i artista habitual del festival, ha creat una serenata de 30 minuts —pels 30 anys— que per a l'estrena ha comptat, com a artistes convidats, amb Gerard Quintana i Albert Pla, i amb el poeta Enric Casasses.

Acústica | El festival s'ha consolidat com a clàssic empordanès, figuerenc: «l'aparador acústic de Catalunya», algú n'ha dit. Com a novetat ha ofert una programació familiar, diürna, que s'ha anomenat Acustiqueta, i que ha atret 12.000 persones entre pares i fills. Enguany, en cinc dies i sis escenaris han estat oferts quaranta concerts, als quals han assistit 60.000 persones en total. Per assolir aquest rècord, el temps no ha posat les coses fàcils als organitzadors, capitanejats per Xavi Pascual: ha plogut més d'un dia, i, quan no ho ha fet, ha estat la tramuntana la que ha irromput a l'Empordà. Per això els únics concerts de pagament, que s'organitzaven habitualment al claustre de l'Institut Ramon Muntaner, s'han hagut de fer al teatre El Jardí; el clima només va permetre fer a l'Institut l'acte i el concert inaugurals.

Dues desgràcies | Aquest estiu el foc ha assolat la comarca. Des de la Jonquera, Portbou, Roses... en mesura diversa s'han cremat centenars d'hectàrees empordaneses. Hom sospita que aquests incendis han estat provocats, sigui amb intenció o per descurança. Ha estat conegut un cas d'aquesta classe de perversió de la personalitat: a Roses, uns nois es filmaven i es fotografaven ells mateixos encenent el bosc; un cop calat el foc, llavors marxaven amb ciclomotor. Un veí va trobar la targeta de memòria que havien perdut i que contenia els enregistraments.

Una criatura de dos anys que visitava el monestir de St. Pere de Rodes amb el seus pares es va precipitar al buit —i es va fer ferides greus— després de passar per ull a l'escala que puja al campanar, i que només compta amb una barana de dues tires metàl·liques. Arquitectes, dissenyadors, supervisors..., ai!

EL BAIX EMPORDÀ *gerard prohías*

Miserachs, fotògraf | Xavier Miserachs era fotògraf, un dels millors fotògrafs del país. Va ser el gran fotògraf de Barcelona i va deixar constància de la Costa Brava més esbojarrada, la que als estius va ser seu de la *gauche divine*, primer a Cadaqués i posteriorment a Calella o Begur. Era l'època en què els joves professionals i antifranquistes de Barcelona van trepitjar l'Empordà amb vocació lúdica, unes i uns més *pijas* o més *pijos* que els altres. A partir de 1982, Miserachs es va instal·lar a Esclanyà, i va viure-hi fins a la seva mort, l'any 1998. Els darrers anys, quan les tardes s'allargaven massa, va substituir la confecció minuciosa de vaixells en miniatura dins ampolles per l'escriptura, i aquí, en l'escriptura,

>> Cartell del festival Acústica d'enguany.

va trobar una darrera vocació i un darrer èxit (*Fulls de contacte*, un volum de les seves memòries, va guanyar el premi Gaziel 1997, i va ser el mateix Josep M. Castellet qui va animar-lo a escriure'l i a publicar-lo). Miserachs era un habitual de Palafrugell, des de sempre. La *gauche divine* ja no existia: s'havien fet grans. Miserachs tenia molt clar quin era el seu ofici, i l'estimava, perquè la feina li va permetre de ser al melic del món, de mirar-lo. De veure'l, si més no: de fotografiar-lo.

L'Enric Bruguera també és fotògraf, i coneixia Miserachs amb la complexitat amb què es coneixen els qui estan determinats per una mateixa passió. Un cop desaparegut el mestre, els amics i col·legues li van voler retre un reconeixement, de la millor manera que se li podia fer, exposant fotografies, l'estil de fotografies que a ell li agradaven.

Una fotografia més documentalista, no tan explícitament ni pretesament artística, tot i ser-ho. I es van inventar la Biennial de Fotografia Xavier Miserachs. Enguany van per la setena edició. Disset exposicions en nou espais expositius (excel·lent l'exposició sobre la guerra a l'Afganistan, del periodista gràfic madrileny Sergio Caro). Va resultar emotiu, el dia de la inauguració al Museu del Suro de Palafrugell, veure junts els fills de Xavier Miserachs, Ricard Tarré i Ramon Masats, fills tots ells de la més brillant història de la fotografia catalana.

Miserachs es queixava sempre del poc interès que han tingut les institucions del nostre país per la fotografia. En una entrevista que vaig fer-li a casa seva la primavera de 1998, pocs mesos abans de morir, em deia el següent: «Aquí al nostre país no hi ha cap mena de criteri fotogràfic. Vull dir que el món de la fotografia és un gran desconegut. Per no haver-hi, no hi ha ni col·leccionistes. Ni tan sols les institucions tenen clara la seva política, pel que fa les fotos. No. No hi ha criteri». No sé si la cosa ha millorat gaire des d'aleshores.

LA GARROTXA

joan sala

Recuperació del Molí Fondo | L'antiga fàbrica de paper del Molí Fondo va ser un dels principals motors per a la industrialització de Sant Joan les Fonts i, de retruc, de la comarca. El primer molí paperer es remunta al 1723, i uns cent anys després es va ampliar amb un gran edifici de cinc plantes i altres construccions secundàries. Ara s'ha remodelat una part de tot el conjunt d'edificis: on es veu l'entrada de l'aigua des del riu Fluvià, on es preparava la pasta de paper abans d'entrar a la màquina i el lloc destinat al seu assecatge. Són un conjunt de plantes visitables que contenen peces

industrials de maquinària paperera i plafons explicatius dels processos de fabricació. Torna a funcionar-hi una central hidroelèctrica, i s'hi pot apreciar l'enginy d'uns professionals per fer rendible i duradora una empresa que continua activa, ara amb el nom de Torraspapel. I això ja és una molt bona notícia.

Un actiu patronat | El Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca, el PEHOC, organitza unes xerrades des de fa anys en les quals han participat destacats professionals de diversos àmbits. Això ha significat unes conferències de primer ordre durant nou mesos cada any, i, com comenten els conferenciants, van quedar sorpresos per l'assistència, que no ha baixat de les cent persones a cada xerrada, xifra superada en el cicle de l'any passat, titulat «Reptes del segle XXI». Enguany el títol de les conferències és «Catalunya davant dels reptes del segle XXI», que per ara desperten un interès semblant, gràcies a una correcta planificació. Per commemorar la Guerra del Francès a la comarca s'han programat un seguit d'actes, entre setembre i novembre, entre els quals sobresurt una interessant exposició organitzada pel Museu de la Garrotxa, el PEHOC i el Patronat Francesc Eiximenis, i comissariada per membres del Patronat. Així mateix s'han fet un seguit de xerrades, en què han participat estudiosos procedents d'àmbits diferents,

>> Una de les disset exposicions de la VII Biennial de Fotografia Xavier Miserachs del 2012.

ÀLEX CEBOLLERO

